

ทัศนคติที่มีต่อครอบครัวและการได้รับการสนับสนุน จากครอบครัวของพระนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

□ ผศ.พูนทรัพย์ เกตุวีระพงศ์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

๑. บทคัดย่อ

ศึกษาทัศนคติที่มีต่อครอบครัวและการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวของพระนิสิต และเพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อครอบครัวของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง จำนวน ๓๖๑ รูป และครอบครัวของพระนิสิต จำนวน ๓๖๑ ครอบครัว รวม ๗๒๒ รูป/คน ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทั้งสิ้น ๒๙๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๓๓ จำแนกเป็นพระนิสิต จำนวน ๒๙๐ รูป และครอบครัวของพระนิสิต จำนวน ๒๙๐ ครอบครัว การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและแบบประมาณค่า ๕ ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Means) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ t – test และ F – test ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ แล้วนำข้อมูลมาเรียบเรียงเป็นร้อยแก้ว

ผลการวิจัย พบว่า การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว พระนิสิตส่วนมากได้รับกิจนิมนต์ ร้อยละ ๕๑.๐ การแก้ปัญหาส่วนตัวของนิสิตส่วนมาก ร้อยละ ๓๑.๗ พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง การแนะนำและสนับสนุนเกี่ยวกับสถานที่พำนักส่วนมาก ร้อยละ ๖๐.๓ ได้รับการแนะนำจากพระสังฆาธิการ การสนับสนุนด้านการเงินของครอบครัวส่วนมาก ร้อยละ ๓๕.๕ ไม่เคยได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากครอบครัว สมาชิกของครอบครัวที่ให้การสนับสนุนด้าน

การเงินส่วนมาก ร้อยละ ๕๑.๗ พ่อโดยกำเนิดให้การสนับสนุนด้านการเงิน การสนับสนุนปัจจัยสี่ของครอบครัวส่วนมาก ร้อยละ ๗๓.๔ ได้รับผ้าห่ม การสนับสนุนปัจจัยที่ใช้ในการเรียนการสอนของครอบครัวส่วนมาก ร้อยละ ๓๕.๕ ได้รับหนังสือเรียน การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนของครอบครัวส่วนมาก ร้อยละ ๒๓.๔ ได้รับคอมพิวเตอร์ การให้คำแนะนำในการศึกษาของครอบครัวส่วนมาก เคยได้รับการแนะนำในการศึกษาจากครอบครัว ร้อยละ ๔๕.๒ เรื่องที่ครอบครัวให้คำแนะนำแก่นิสิตส่วนมาก ร้อยละ ๔๓.๔ แนะนำเรื่องการรักษาสุขภาพ การติดตามผลการเรียนของนิสิตส่วนมาก ร้อยละ ๔๖.๖ ได้รับการติดตามผลการเรียนจากครอบครัว การเยี่ยมเยียนพระนิสิตของครอบครัวส่วนมาก ร้อยละ ๔๙.๗ ไปเยี่ยมเยียน ๑ เดือน/ครั้ง ทศนคติของพระนิสิตที่มีต่อครอบครัว ทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อครอบครัวของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยา วิทยาเขตแพร่ และห้องเรียนวัดบุญญาวัยวิहार จังหวัดลำปาง ระหว่างกลุ่มตัวแปร ทั้ง ๔ ด้าน จำแนกตามตัวแปร พบว่า คณะที่ ชั้นปี ภูมิลำเนาของพระนิสิต ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ผลการเรียน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑ โดยพระนิสิตที่มีพ่อแม่ ปู่ ย่า ให้การสนับสนุนด้านการเงินดีกว่านิสิตที่รับกิจนิมนต์

๒. บทนำ

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่เชื่อมต่อมาจากการศึกษาในขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาความเป็นเลิศทางด้านวิชาการและความพร้อมทางด้านทักษะปฏิบัติในระดับอุดมศึกษามีปรัชญาในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคน^๑ ให้มีคุณลักษณะที่สำคัญ ๒ ประการคือ เพื่อเป็นกำลังคน (Manpower) เป็นการผลิตบัณฑิตเพื่อสนองมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานวิชาการตอบสนองความต้องการของสังคมและเพื่อให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ (Manhood) วิทยาเขต

^๑ สำนักปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, **สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา : ทบวงมหาวิทยาลัย**, (กรุงเทพ ฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๕ - ๗.

แพร์^๒ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีบทบาทในการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรี โท เอก ในสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาสังคมศึกษา สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ สาขาวิชาศาสนา สาขาวิชาพระพุทธศาสนา สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู (ป.บัณฑิต) และหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) มีจุดประสงค์สำคัญเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการตอบสนองความต้องการตามแผนพัฒนาประเทศ รวมถึงภารกิจในการวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมพระพุทธศาสนาเป็นการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับพระภิกษุสามเณรในเขตพื้นที่ภาคเหนือและพื้นที่อื่น ๆ ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อ

การจัดการศึกษาจะต้องคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งความพร้อมพื้นฐานในด้านทุนการศึกษา ด้านสถานที่พักและด้านปัจจัยอื่น ๆ ที่สามารถส่งเสริมการศึกษาและสถาบันครอบครัวถือว่าเป็นสถาบันหลักที่มีบทบาทสำคัญ ในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของพระนิสิต นอกจากนั้นก็จะเป็นการสนับสนุนที่ได้รับจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคเอกชนต่าง ๆ ที่มีศักยภาพในด้านเศรษฐกิจและความพร้อมของงบประมาณอาคารสถานที่ พระนิสิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร์ เป็นกลุ่มเป้าหมายที่มาจากหลายพื้นที่ มีความหลากหลายในด้านเศรษฐกิจและสังคม หลายกลุ่มมาจากพื้นฐานของสถาบันครอบครัวที่มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับการกับการเงินซึ่งส่งผลต่อการลงทะเบียนการเรียน ถึงแม้ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์และมีทุนการศึกษาให้ การได้รับปัจจัยจากกิจกรรมต่าง ๆ บางส่วนแล้วยังไม่เพียงพอต่อการศึกษาในมหาวิทยาลัยตลอดจนครบ ๕ ปี ครอบครัวจึงเป็นสถาบันหลักที่จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาแก่พระนิสิตในทุก ๆ ด้าน

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาถึงทัศนคติที่มีต่อครอบครัวและการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวของพระนิสิต วิทยาเขตแพร์, ห้องเรียนวัดบุญญาวาสวิหาร จังหวัดลำปางใน ๔ ด้านได้แก่ ด้านการเงิน, ด้านสิ่งของ, ด้านการให้คำแนะนำ, ด้านบทบาททางสังคม

^๒ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร์, **แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร์ ระยะที่ ๑๐**, (แพร์ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร์, ๒๕๕๐), หน้า ๑๔ - ๑๖.

อื่น ๆ เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาในการจัดการศึกษา เช่น ด้านทุนการศึกษา การให้คำปรึกษาและงานแนะแนว ฯลฯ ของมหาวิทยาลัยเพื่อที่จะได้ช่วยเหลือพระนิสิตในด้านการศึกษาได้ตรงกับความต้องการและวิเคราะห์สถาบันครอบครัวในการสนับสนุนทุนการศึกษาแก่พระนิสิตต่อไป

๓. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยา วิทยาเขตแพร่ และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง

๒. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อครอบครัวของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาวิทยาเขตแพร่ และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง

๓. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อครอบครัวของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยา วิทยาเขตแพร่ และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง ระหว่างกลุ่มตัวแปร คณะที่ศึกษา ชั้นปี อายุ ภูมิฐานะของพระนิสิต ผลการเรียน การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว, ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

สมมติฐานการวิจัย พระนิสิตที่มีคณะที่ศึกษา ชั้นปี อายุ ภูมิฐานะของพระนิสิต ผลการเรียนการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวและค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่างกันมีทัศนคติที่มีต่อครอบครัวแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาทัศนคติที่มีต่อครอบครัวและการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวของพระนิสิต วิทยาเขตแพร่ และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง คือ

๑.๑ เพื่อศึกษาการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวของพระนิสิต วิทยาเขตแพร่และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง

๑.๒ เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อครอบครัวของพระนิสิตวิทยาเขตแพร่และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหารจังหวัดลำปาง

๑.๓ เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อครอบครัวของพระนิสิต วิทยาเขตแพร่ และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง ระหว่างกลุ่มตัวแปร คณะที่ศึกษา ชั้นปี อายุ ภูมิฐานะ ผลการเรียน การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวค่าใช้จ่ายต่อเดือน

ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ พระนิสิตทุกสาขาวิชาและทุกชั้นปี ของ วิทยาเขตแพร่ และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๐ จำนวน ๓๖๑ รูป และครอบครัวของพระนิสิต วิทยาเขตแพร่ และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง จำนวน ๓๖๑ คน รวมทั้งสิ้น ๗๒๒ รูป/คน

ขอบเขตด้านตัวแปรต้น ได้แก่ คณะที่ศึกษา ชั้นปี อายุ ภูมิสำเนาของพระนิสิต ผลการเรียน การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อครอบครัวของพระนิสิตวิทยาเขตแพร่และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดแพร่ใน ๔ ด้านได้แก่ ด้านการเงิน ด้านสิ่งของ ด้านการให้คำแนะนำ ด้านบทบาททางสังคมอื่น ๆ

๔. นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. พระนิสิต หมายถึง พระนิสิตทุกชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตแพร่และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง ในภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๐

๒. ทัศนคติ หมายถึง ความคิดเห็นของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหารจังหวัดลำปางทุกสาขาวิชาและทุกชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๐ ที่มีต่อสถาบันครอบครัวในการสนับสนุนการศึกษา

๓. บทบาท หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของครอบครัวที่ให้การสนับสนุนการศึกษาของพระนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง ทุกสาขาวิชาและทุกชั้นปีในภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๐

๔. สถาบันครอบครัว หมายถึง ครอบครัวของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปาง ทุกสาขาวิชาและทุกชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๐ คือ พ่อ แม่ พ่อบุญธรรม แม่บุญธรรม พ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ปู่ ย่า ตา ยาย และพี่ น้อง

๕. บทบาททางสังคม หมายถึง บทบาทของครอบครัวพระนิสิตที่อยู่ในสังคม เช่น บทบาทของการเป็นผู้นำในชุมชน นักการเมืองท้องถิ่น ผู้นำกลุ่มอาชีพ ราษฎรในหมู่บ้าน

๖. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของพระนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่และห้องเรียนวัดบุญวาทย์วิหาร จังหวัดลำปางทุกสาขาวิชาและทุกชั้นปีในภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๕๐

๗. ทศนคติของนิสิตที่มีต่อครอบครัวหมายถึงความคิดเห็นของพระนิสิตที่ได้รับการสนับสนุนการศึกษาใน ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านสิ่งของ ด้านการให้คำแนะนำ ด้านบทบาททางสังคมอื่น ๆ

๕. วิธีกรวจวิจัย

ลักษณะการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม จำนวน ๒ ชุด แยกเป็นแบบสอบถามสำหรับพระนิสิตและแบบสอบถามสำหรับครอบครัวของพระนิสิต

๑. แบบสอบถามสำหรับพระนิสิต แบ่งเป็น ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพระนิสิตเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทศนคติของพระนิสิตที่มีต่อสถาบันครอบครัว ใน ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านสิ่งของ ด้านการให้คำแนะนำ ด้านบทบาททางสังคมอื่น ๆ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับตามแบบลิเคอร์ท (Likert's Scale)

ส่วนที่ ๓ เป็นข้อเสนอแนะ แบบปลายเปิด

๒. แบบสอบถามสำหรับครอบครัวของพระนิสิต แบ่งเป็น ๓ ส่วนคือ

ส่วนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของครอบครัวเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทสถาบันครอบครัวในการสนับสนุนการศึกษาของพระนิสิตเป็นแบบตรวจสอบรายการ (CheckList)

ส่วนที่ ๓ เป็นข้อเสนอแนะ แบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลดังนี้ ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithunatic Means) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า $t - test$ และ $F - test$

๖. ผลการวิจัยพบว่า

๑. จากการตอบแบบสอบถามของพระนิสิต จำนวน ๒๙๐ รูป

ข้อมูลทั่วไปของพระนิสิต คณะที่ศึกษาร้อยละ ๓๕.๙ ศึกษาคณะพุทธศาสตร์ รองลงมา ร้อยละ ๓๔.๑ ศึกษาคณะสังคมศาสตร์ ส่วนที่เหลือศึกษาคณะครุศาสตร์ ร้อยละ ๓๐.๐ ตามลำดับ

ชั้นปีของพระนิสิต ร้อยละ ๓๗.๖ ศึกษาในชั้นปีที่ ๑ รองลงมา ร้อยละ ๒๒.๔ ศึกษาในชั้นปีที่ ๔ และศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ ๒ ตามลำดับ ส่วนที่เหลือศึกษาในชั้นปีที่ ๓

วุฒิการศึกษาเดิมของพระนิสิต ร้อยละ ๙๔.๕ วุฒิมัธยมศึกษาปีที่ ๖ รองลงมา ร้อยละ ๑๑.๗ วุฒิมัธยมศึกษาตอนเอกและเปรี๊ญธรรม และวุฒิมัศึกษานักรรมโท ตามลำดับ ส่วนที่เหลือวุฒิมัศึกษานักรรมตรี

อายุของพระนิสิต ร้อยละ ๓๖.๒ มีอายุระหว่าง ๒๐ – ๒๔ ปี รองลงมา ร้อยละ ๓๕.๒ มีอายุตั้งแต่ ๓๐ ปีขึ้นไป และมีอายุระหว่าง ๒๕ – ๒๙ ปี ตามลำดับ ส่วนที่เหลือมีอายุระหว่าง ๑๕ – ๑๙ ปี

พรรษาของพระนิสิต ร้อยละ ๒๙.๗ มีพรรษาระหว่าง ๑ – ๒ พรรษา รองลงมา ร้อยละ ๒๔.๓ มีพรรษาระหว่าง ๓ – ๕ พรรษา และมีพรรษาระหว่าง ๖ – ๑๐ พรรษา ตามลำดับ ส่วนที่เหลือมีพรรษามากกว่า ๑๐ พรรษา

ภูมิลำเนาของพระนิสิต ร้อยละ ๓๕.๙ มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดลำปาง รองลงมา ร้อยละ ๓๕.๕ มีภูมิลำเนาในจังหวัดแพร่ ส่วนที่เหลือมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่น ๆ ร้อยละ ๒๘.๖ ตามลำดับ ส่วนอื่น ๆ ได้แก่ ฟื้นฟูภูมิภาค

วัดเดิมที่พำนักของพระนิสิต ร้อยละ ๕๔.๕ มีวัดเดิมที่พำนักในต่างจังหวัด รองลงมา ร้อยละ ๒๓.๔ มีวัดเดิมที่พำนักนอกอำเภอเมืองส่วนที่เหลือมีวัดเดิมที่พำนักในอำเภอเมือง ร้อยละ ๒๒.๑ ตามลำดับวัดที่พำนักอยู่ปัจจุบัน ร้อยละ ๔๔.๐ พำนักอยู่ต่างจังหวัด รองลงมา ร้อยละ ๓๖.๖ พำนักอยู่ในอำเภอเมือง ส่วนที่เหลือพำนักนอกอำเภอเมือง ร้อยละ ๑๙.๐ ตามลำดับ

สถานภาพในวัดปัจจุบัน ร้อยละ ๗๓.๔ เป็นพระลูกวัด รองลงมา ร้อยละ ๒๑.๐ เป็นเจ้าอาวาส และเป็นรองเจ้าอาวาส ตามลำดับ ส่วนที่เหลือเป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาส

ลำดับที่ของบุตรพระนิสิต ร้อยละ ๔๕.๙ เป็นบุตรคนที่ ๑ รองลงมาร้อยละ ๓๖.๙ เป็นบุตรคนที่ ๒ หรือ ๓ ส่วนที่เหลือเป็นบุตรคนที่ ๔ ขึ้นไป ร้อยละ ๑๗.๒ ตามลำดับ

ผลการเรียนของพระนิสิต ร้อยละ ๓๓.๔ มีผลการเรียนระหว่าง ๒.๕๐ – ๒.๙๙ รองลงมาร้อยละ ๒๔.๕ มีผลการเรียนระหว่าง ๓.๐๐ – ๓.๔๙ และมีผลการเรียนน้อยกว่า ๒.๕๐ ตามลำดับ ส่วนที่เหลือมีผลการเรียนระหว่าง ๓.๕๐ – ๔.๐๐

ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของพระนิสิต ร้อยละ ๔๓.๔ ได้รับค่าใช้จ่ายระหว่าง ๑,๐๐๐ – ๑,๕๙๙ บาท/เดือน รองลงมาร้อยละ ๓๒.๑ ได้รับค่าใช้จ่ายระหว่าง ๗๐๐ – ๙๙๙ บาท/เดือน ส่วนที่เหลือได้รับค่าใช้จ่ายตั้งแต่ ๑,๖๐๐ บาท/เดือน ขึ้นไป ร้อยละ ๒๔.๑ ตามลำดับ

๒. จากการตอบแบบสอบถามของครอบครัวพระนิสิตจำนวน ๒๙๐ ครอบครัว

ข้อมูลทั่วไปของครอบครัวจำนวนเครือญาติของพระนิสิต ร้อยละ ๓๖.๖ มีจำนวนเครือญาติ ๔ คน รองลงมาร้อยละ ๒๔.๖ มีจำนวนเครือญาติ ๕ – ๖ คน และมีจำนวนเครือญาติ ๓ คน ตามลำดับ ที่เหลือมีจำนวนเครือญาติ ตั้งแต่ ๗ คน ขึ้นไป

อายุของบิดาพระนิสิต ร้อยละ ๒๙.๐ มีอายุระหว่าง ๕๐ – ๕๙ รองลงมาร้อยละ ๒๕.๒ มีอายุมากกว่า ๖๐ และมีอายุระหว่าง ๓๕ – ๔๙ ตามลำดับ ส่วนที่เหลือไม่ตอบ

วุฒิการศึกษาของบิดาของพระนิสิต ร้อยละ ๖๓.๔ มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ ๕.๙ มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ ส่วนที่เหลือไม่ตอบ

อาชีพของบิดาของพระนิสิต ร้อยละ ๔๗.๒ มีอาชีพเกษตรกร รองลงมาร้อยละ ๑๕.๒ มีอาชีพกรรมกรรับจ้างทั่วไป และมีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจค้าขาย พนักงานลูกจ้างบริษัท ธุรกิจส่วนตัว และอื่น ๆ ส่วนที่เหลือไม่ตอบ ส่วนอื่น ๆ ได้แก่ ไม่มีอาชีพ

อายุของมารดาของพระนิสิต ร้อยละ ๓๗.๙ มีอายุระหว่าง ๓๕ – ๔๙ ปี รองลงมาร้อยละ ๒๔.๑ มีอายุระหว่าง ๕๐ – ๕๙ ปี และมีอายุมากกว่า ๖๐ ปี ส่วนที่เหลือไม่ตอบ

วุฒิการศึกษาของมารดาพระนิสิต ร้อยละ ๗๓.๔ มีวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ ๔.๑ มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีระดับอนุปริญญาและสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนที่เหลือไม่ตอบ

อาชีพของมารดาของพระนิสิต ร้อยละ ๔๑.๗ มีอาชีพเกษตรกรรม รองลงมา ร้อยละ ๒๐.๐ มีอาชีพกรรมกรรับจ้างทั่วไป และมีอาชีพค้าขาย ชำรภาพการ/พนักงานลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ ธุรกิจส่วนตัว พนักงานลูกจ้างบริษัท และอื่น ๆ ส่วนที่เหลือไม่ตอบส่วนอื่น ๆ ได้แก่ ไม่มีอาชีพ

รายได้ของครอบครัวของพระนิสิต ร้อยละ ๒๕.๙ มีรายได้ระหว่าง ๑๐,๐๐๐ - ๑๙,๙๙๙ บาท/ปี รองลงมา ร้อยละ ๒๓.๑ มีรายได้มากกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท/ปี และมีรายได้ระหว่าง ๒๐,๐๐๐ - ๒๙,๙๙๙ บาท/ปี ส่วนที่เหลือมีรายได้ระหว่าง ๕,๐๐๐ - ๙,๙๙๙ บาท/ปี ระหว่าง ๓๐,๐๐๐ - ๓๙,๙๙๙ บาท/ปี น้อยกว่า ๔,๙๙๙ บาท/ปี และ ระหว่าง ๔๐,๐๐๐ - ๔๙,๙๙๙ บาท/ปี

สถานภาพของครอบครัวของพระนิสิต ร้อยละ ๖๓.๔ อยู่ด้วยกัน รองลงมา ร้อยละ ๑๖.๒ พ่อเสียชีวิต และหย่าร้าง และแม่เสียชีวิต ตามลำดับ ส่วนที่เหลือแยกกันอยู่

ภูมิลำเนาของบิดามารดาของพระนิสิต ร้อยละ ๓๔.๔ มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดแพร่ รองลงมา ร้อยละ ๓๒.๔ มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดอื่น ๆ ส่วนที่เหลือมีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดลำปาง ร้อยละ ๓๒.๔ อื่น ๆ ได้แก่ น่าน พะเยา เชียงราย สุโขทัย สุรินทร์ บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร เพชรบูรณ์ เชียงใหม่ ตาก ตรัง กำแพงเพชร

๓. จากการตอบแบบสอบถามของพระนิสิตและครอบครัวจำนวน ๕๔๐ รูป/คน

ปรากฏว่ามีข้อมูลการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวพระนิสิตได้รับกิจกรรม ร้อยละ ๕๑.๐ ส่วนที่เหลือได้รับการสนับสนุนจาก พ่อ แม่ ปู่ ย่า ร้อยละ ๔๙.๐ การแก้ปัญหาส่วนตัวของ นิสิต พระนิสิตส่วนมาก คือ ร้อยละ ๓๑.๗ พยายามแก้ปัญหาด้วยตนเอง รองลงมา ร้อยละ ๒๕.๙ ปรึกษาพ่อแม่ และเพื่อน ตามลำดับ ส่วนที่เหลือปรึกษาอาจารย์ ญาติพี่น้องและโยมอุปฐากการ แนะนำและสนับสนุนเกี่ยวกับสถานที่พำนักของพระนิสิตส่วนมาก คือ ร้อยละ ๖๐.๓ ได้รับการแนะนำจากพระสังฆาธิการ รองลงมา ร้อยละ ๑๔.๖ ได้รับการแนะนำจากเพื่อน และได้รับการแนะนำจากปู่ ย่า ตา ยาย ตามลำดับ ส่วนที่เหลือได้รับการแนะนำจากครู อาจารย์ ผู้นำชุมชน นักการเมืองท้องถิ่นและอื่น ๆ ได้แก่ เพื่อนนิสิต การสนับสนุนด้านการเงินของครอบครัวพระนิสิต ส่วนมาก คือ ร้อยละ ๓๕.๕ ไม่เคยได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากครอบครัวรองลงมา ร้อยละ ๒๕.๒ ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากครอบครัวจำนวน ๑,๐๐๐-๑,๙๙๙ บาท/ต่อเดือน และ ได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากครอบครัวจำนวน ๒๐๐ - ๙๙๙ บาท/เดือน ส่วนที่เหลือได้

รับการสนับสนุนด้านการเงินจากครอบครัวจำนวนตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท/เดือนขึ้นไป สมาชิกของครอบครัวที่ให้การสนับสนุนด้านการเงิน พระนิสิตส่วนมากคือร้อยละ ๕๑.๗ พ่อโดยกำเนิดให้การสนับสนุนด้านการเงิน รองลงมาร้อยละ ๒๕.๙ แม่โดยกำเนิดให้การสนับสนุนด้านการเงิน และญาติให้การสนับสนุนด้านการเงิน ส่วนที่เหลือพ่อและแม่ให้การสนับสนุนด้านการเงิน และอื่น ๆ ได้แก่ พ่อและแม่ การสนับสนุนปัจจัยสี่ของครอบครัว การสนับสนุนปัจจัยสี่จากครอบครัวของพระนิสิตส่วนมาก คือ ร้อยละ ๗๓.๔ ได้รับผ้าห่ม รองลงมาร้อยละ ๕๔.๑ ได้รับหมอน และได้รับมุ้ง ตามลำดับ ส่วนที่เหลือได้รับที่นอน สบู่ ยาสีฟัน รองเท้า ยาสามัญประจำบ้านและอื่น ๆ ได้แก่อาหารการสนับสนุนปัจจัยสี่ที่ใช้ในการเรียนการสอนของครอบครัวพระนิสิตส่วนมากคือ ร้อยละ ๓๕.๕ ได้รับหนังสือเรียน รองลงมาร้อยละ ๒๔.๖ ได้รับปากกา และได้รับหนังสืออ่านเสริม ส่วนที่เหลือได้รับสมุดดินสอยางลบ การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนของครอบครัวพระนิสิตส่วนมาก คือ ร้อยละ ๒๓.๔ ได้รับคอมพิวเตอร์ รองลงมาร้อยละ ๑๑.๗ ได้รับเครื่องคิดเลข และได้รับเทป และอื่น ๆ ส่วนที่เหลือได้รับเครื่องพิมพ์ดีด และอื่น ๆ ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง การให้คำแนะนำในการศึกษาของครอบครัวพระนิสิตส่วนมากเคยได้รับการแนะนำในการศึกษาจากครอบครัวร้อยละ ๔๕.๒ ส่วนที่เหลือไม่เคยได้รับการแนะนำในการศึกษาจากครอบครัว ร้อยละ ๔๕.๒ เรื่องที่ครอบครัวให้คำแนะนำแก่พระนิสิต ส่วนมาก คือ ร้อยละ ๔๓.๔ แนะนำเรื่องการรักษาสภาพ รองลงมาร้อยละ ๔๐.๓ แนะนำเรื่องการเรียนรู้ และแนะนำเรื่องการใช้จ่าย ส่วนที่เหลือแนะนำเรื่องการครองตน การช่วยเหลือผู้อื่น และอื่น ๆ ได้แก่ การคบเพื่อน การติดตามผลการเรียนของนิสิตส่วนมาก คือ ร้อยละ ๔๖.๖ ได้รับการติดตามผลการเรียนจากครอบครัวส่วนที่เหลือไม่ได้รับการติดตามผลการเรียนจากครอบครัวร้อยละ ๑๓.๔ การเยี่ยมเยียนจากครอบครัวของพระนิสิตส่วนมาก คือ ร้อยละ ๔๙.๗ ไปเยี่ยมเยียน ๑ ครั้ง /เดือน รองลงมา ร้อยละ ๒๒.๔ ไปเยี่ยมเยียน ๑ ปี/ครั้ง และไปเยี่ยมเยียน ๑ ครั้ง/เทอม ตามลำดับ ส่วนที่เหลือไม่เคยเยี่ยมเยียนเลย และอื่น ๆ ได้แก่ ๒ ครั้ง/เดือน

๔. ทศนคติที่มีต่อครอบครัว จากการตอบแบบสอบถาม จำนวน ๒๙๐ รูป ในเรื่องทศนคติที่มีต่อครอบครัว ใน ๔ ด้าน

ด้านการเงิน ทศนคติของพระนิสิตด้านการเงินเห็นด้วยที่ครอบครัวมีความอบอุ่นและเข้าใจซึ่งกันและกัน ร้อยละ ๓๖.๙ เข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยการใช้จ่ายในการศึกษาของพระนิสิต ร้อย

ละ ๓๐.๓ และมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนทุก ๆ ด้านในการศึกษาของพระนิสิต ร้อยละ ๒๒.๑

ด้านสิ่งของ ทัศนคติของพระนิสิตที่ได้รับการสนับสนุนด้านสิ่งของและปัจจัยในการศึกษาตามความเหมาะสม ร้อยละ ๒๔.๔ ได้รับการสนับสนุนสิ่งของจำเป็นต่อการเรียนสม่ำเสมอ นิสิต ร้อยละ ๒๒.๔ ให้สิ่งของที่มีความจำเป็นตรงตามความต้องการตรงตามวัตถุประสงค์ของการเรียน ร้อยละ ๒๒.๔๓.

ด้านการให้คำแนะนำ ทัศนคติของพระนิสิตด้านการให้คำแนะนำเห็นด้วยที่ครอบครัวให้การแนะนำที่ดี ร้อยละ ๓๕.๒ ให้การแนะนำในด้านการศึกษาและติดตามผลการเรียนสม่ำเสมอ ร้อยละ ๓๑.๔ ชี้แนะในสิ่งที่สามารถนำมาปฏิบัติได้ ร้อยละ ๒๔.๓๔

ด้านบทบาททางสังคมอื่น ๆ ทัศนคติครอบครัวเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับในสังคม ร้อยละ ๒๔.๓ สามารถแนะนำผู้ที่พึ่งพาอาศัย ร้อยละ ๒๗.๙ และครอบครัวสามารถให้ความคุ้มครองได้ตลอดเวลา ร้อยละ ๒๐

ทัศนคติของพระนิสิต ที่มีต่อครอบครัวด้านการเงิน จากคะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน พระนิสิตที่ได้คะแนนต่ำสุด ๖ คะแนน สูงสุด ๓๐ คะแนน คะแนนเฉลี่ย ๑๔.๔๖ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๓ ของคะแนนเต็มทัศนคติด้านการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแบ่งระดับทัศนคติของพระนิสิตด้านการเงิน ร้อยละ ๔๐ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๖๐ – ๗๙ อยู่ในระดับปานกลาง ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ อยู่ในระดับน้อย พระนิสิตมีทัศนคติมาก ร้อยละ ๔.๙ ทัศนคติปานกลาง ร้อยละ ๓๒.๙ ทัศนคติน้อยร้อยละ ๕๔.๒

ทัศนคติของพระนิสิต ที่มีต่อครอบครัวด้านสิ่งของ จากคะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน พระนิสิตที่ได้คะแนนต่ำสุด ๕ คะแนน สูงสุด ๒๕ คะแนน คะแนนเฉลี่ย ๑๔.๓๑ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๒๔ ของคะแนนเต็มทัศนคติด้านสิ่งของ อยู่ในระดับน้อย และเมื่อแบ่งระดับทัศนคติของพระนิสิตด้านสิ่งของ ร้อยละ ๔๐ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๖๐ – ๗๙ อยู่ในระดับปานกลาง ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ อยู่ในระดับน้อย พระนิสิตมีทัศนคติมาก ร้อยละ ๑๐.๗ ทัศนคติปานกลาง ร้อยละ ๒๒.๗ ทัศนคติน้อยร้อยละ ๖๖.๖

ทัศนคติของพระนิสิต ที่มีต่อครอบครัวด้านการให้คำแนะนำ จากคะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน พระนิสิตที่ได้คะแนนต่ำสุด ๕ คะแนน สูงสุด ๒๕ คะแนน คะแนนเฉลี่ย ๑๕.๙๖

คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๔๔ ทศนคติด้านการให้คำแนะนำ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแบ่งระดับทศนคติของนิสิตด้านการให้คำแนะนำ ร้อยละ ๔๐ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๖๐ – ๗๙ อยู่ในระดับปานกลาง ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ อยู่ในระดับน้อย พระนิสิตมีทศนคติมาก ร้อยละ ๑๖.๒ ทศนคติปานกลาง ร้อยละ ๓๔.๑ ทศนคติน้อยร้อยละ ๔๙.๗

ทศนคติของพระนิสิต ที่มีต่อครอบครัวด้านบทบาททางสังคม จากคะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน พระนิสิตที่ได้คะแนนต่ำสุด ๕ คะแนน สูงสุด ๒๕ คะแนน คะแนนเฉลี่ย ๑๔.๔๗ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๔๘ ทศนคติด้านบทบาททางสังคม อยู่ในระดับน้อย เมื่อแบ่งระดับทศนคติของนิสิตด้านบทบาททางสังคม ร้อยละ ๔๐ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๖๐ – ๗๙ อยู่ในระดับปานกลาง ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ อยู่ในระดับน้อย พระนิสิตมีทศนคติมาก ร้อยละ ๗.๒ ทศนคติปานกลาง ร้อยละ ๒๗.๖ ทศนคติน้อยร้อยละ ๖๕.๒

ทศนคติของพระนิสิต ที่มีต่อครอบครัว ทั้ง ๔ ด้าน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน พระนิสิตที่ได้คะแนนต่ำสุด ๒๑ คะแนน สูงสุด ๑๐๐ คะแนน คะแนนเฉลี่ย ๖๓.๑๙ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๑๘ ทศนคติทั้ง ๔ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแบ่งระดับทศนคติของนิสิตทั้ง ๔ ด้าน ร้อยละ ๔๐ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ ๖๐ – ๗๙ อยู่ในระดับปานกลาง ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ อยู่ในระดับน้อย ปรากฏว่าพระนิสิตมีทศนคติมาก ร้อยละ ๑๒.๑ ทศนคติปานกลาง ร้อยละ ๓๐.๓ ทศนคติน้อยร้อยละ ๕๗.๖

๕. การเปรียบเทียบทศนคติของตัวแปรที่ศึกษาทศนคติของพระนิสิต ที่มีต่อครอบครัวด้านการเงิน

๕.๑ การเปรียบเทียบทศนคติด้านการเงินของนิสิตที่เรียนคณะที่ศึกษาต่างกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๕.๒ การเปรียบเทียบทศนคติด้านการเงินของนิสิตที่เรียนชั้นปีต่างกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๕.๓ การเปรียบเทียบทศนคติด้านการเงินของนิสิตที่เรียนชั้นปีต่างกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๕.๔ การเปรียบเทียบทศนคติด้านการเงินของนิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๕.๕ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการเงินของนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่างกันพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๕.๖ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการเงินของนิสิตที่มีผลการเรียนต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๕.๗ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการเงินของนิสิตที่มีผู้ให้การสนับสนุนด้านการเงินต่างกันพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑ โดยนิสิตที่มีพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ให้การสนับสนุนด้านการเงินมีทัศนคติด้านการเงินดีกว่านิสิตที่รับกิจนิมนต์

๖. การเปรียบเทียบทัศนคติของตัวแปรที่ศึกษาทัศนคติของพระนิสิต ที่มีต่อครอบครัวด้านสิ่งของ

๖.๑ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านสิ่งของของนิสิตที่เรียนคณะที่ศึกษาต่างกันพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๖.๒ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านสิ่งของของนิสิตที่เรียนชั้นปีต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๖.๓ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านสิ่งของของนิสิตที่มีอายุต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๖.๔ ภูมิฐานะของนิสิต การเปรียบเทียบทัศนคติด้านสิ่งของของนิสิตที่มีภูมิฐานะต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๖.๕ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านสิ่งของของนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายประจำเดือนต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๖.๖ ผลการเรียน การเปรียบเทียบทัศนคติด้านสิ่งของของนิสิตที่มีผลการเรียนต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๖.๗ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวการเปรียบเทียบทัศนคติด้านสิ่งของของนิสิตที่มีผู้ให้การสนับสนุนด้านการเงินต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑ โดยนิสิตที่มีพ่อ แม่ ปู่ ย่า ให้การสนับสนุนด้านการเงินมีทัศนคติด้านสิ่งของดีกว่านิสิตที่รับกิจนิมนต์

๗. การเปรียบเทียบทัศนคติของตัวแปรที่ศึกษาทัศนคติของพระนิสิตที่มีต่อครอบครัว
ด้านการให้คำแนะนำ

๗.๑ คณะที่ศึกษา การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการให้คำแนะนำของนิสิตที่เรียนคณะที่
ศึกษาต่างกันพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๗.๒ ชั้นปี การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการให้คำแนะนำของนิสิตที่เรียนชั้นปีต่าง
กัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๗.๓ อายุ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการให้คำแนะนำแก่นิสิตที่มีอายุต่างกัน
พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑ โดยนิสิตที่มีอายุ ๑๕ – ๑๙ ปี มีทัศนคติ
ด้านการให้คำแนะนำดีกว่านิสิตที่มีอายุ อายุ ๒๐ – ๒๔ ปี อายุ ๒๕– ๒๙ และ อายุ ๓๐ ปีขึ้นไป

๗.๔ ภูมิลำเนาของพระนิสิต การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการให้คำแนะนำของนิสิต
ที่มีภูมิลำเนาต่างกันพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๗.๕ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการให้คำแนะนำของนิสิตที่
มีค่าใช้จ่ายประจำเดือนต่างกันพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๗.๖ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการให้คำแนะนำของนิสิตที่มีผลการเรียนต่างกัน
พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๗.๗ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการให้
คำแนะนำของนิสิตที่มีผู้ให้การสนับสนุนต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ

๘. การเปรียบเทียบทัศนคติของตัวแปรที่ศึกษาทัศนคติของพระนิสิต ที่มีต่อครอบครัว
ด้านบทบาททางสังคม

๘.๑ คณะที่ศึกษา การเปรียบเทียบทัศนคติด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่เรียน
คณะต่างกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑ โดยนิสิตที่เรียนคณะพุทธ
ศาสตร์มีทัศนคติด้านบทบาททางสังคมดีกว่านิสิตที่เรียนคณะครุศาสตร์และคณะสังคมศาสตร์

๘.๒ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่เรียนชั้นปีต่างกัน
พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๘.๓ อายุ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่มีอายุต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๘.๔ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๘.๕ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน การเปรียบเทียบทัศนคติด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๘.๖ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่มีผลการเรียนต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๘.๗ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว การเปรียบเทียบทัศนคติด้านบทบาททางสังคมของนิสิตด้านการเงิน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๙. การเปรียบเทียบทัศนคติของตัวแปรที่ศึกษาทัศนคติของพระนิสิต ที่มีต่อครอบครัว ทั้ง ๔ ด้าน

๙.๑ คณะที่ศึกษา การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการเงิน ด้านสิ่งของ ด้านการให้คำแนะนำและด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่เรียนคณะต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๙.๒ ชั้นปีการเปรียบเทียบทัศนคติด้านการเงิน ด้านสิ่งของ ด้านการให้คำแนะนำและด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่เรียนชั้นปีต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๙.๓ อายุการเปรียบเทียบทัศนคติด้านการเงิน ด้านสิ่งของ ด้านการให้คำแนะนำและด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่มีอายุต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๙.๔ ภูมิลำเนาของพระนิสิต การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการเงิน ด้านสิ่งของ ด้านการให้คำแนะนำ และด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๙.๕ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการเงิน ด้านสิ่งของ ด้านการให้คำแนะนำ และด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๙.๖ ผลการเรียนรู้ การเปรียบเทียบทัศนคติด้านการเงิน ด้านสิ่งของ ด้านการให้คำแนะนำและด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่มีผลการเรียนต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

๙.๗ การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวการเปรียบเทียบทัศนคติด้านการเงิน ด้านสิ่งของ ด้านการให้คำแนะนำและด้านบทบาททางสังคมของนิสิตที่มีผู้ให้การสนับสนุนต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๑ โดยนิสิตที่มีพ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ให้การสนับสนุนด้านการเงินดีกว่านิสิตที่รับกิจนิมนต์

๗. วิจารณ์

๑. การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ของพระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ พบว่าพระนิสิตได้รับกิจนิมนต์มากถึงร้อยละ ๕๑.๐ อาจเป็นเพราะว่าความเป็นอยู่ภายในครอบครัวเดิมของพระนิสิตไม่มีความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ เป็นไปตามผลของการวิจัยในข้อมูลทั่วไปของพระนิสิต ที่อาชีพของบิดามารดาส่วนมากมีอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีผลตอบแทนของอาชีพและมีรายได้ต่อปีค่อนข้างต่ำจึงทำให้ครอบครัวให้การสนับสนุนแก่พระนิสิตได้เพียงร้อยละ ๔๙.๐ ดังนั้น พระนิสิตจึงเรียนรู้ที่จะดูแลตนเองในการเรียนสอดคล้องกับข้อมูลของภาคสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ่อแม่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีของลูก มีความขยัน เช่น เมื่อมีเวลาว่างก็จะหางานมาทำ หาหนังสือมาอ่านเพื่อเพิ่มความรู้ให้กับตนเอง เป็นคนที่มีความอดทนต่อความยากลำบาก ถึงจะเหนื่อยแค่ไหนก็ต้องทำให้สำเร็จ อดทนเพื่อความสำเร็จ เช่น ขยันศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จ

๒. การแก้ปัญหาส่วนตัวของพระนิสิต พบว่า การแก้ปัญหาส่วนตัวพระนิสิตส่วนมากพยายามแก้ปัญหาด้วยตัวเอง เป็นเพราะว่าภูมิลำเนาเดิมของพ่อแม่อยู่ไกลและพระนิสิตส่วนใหญ่จำพรรษาอยู่ตามวัดใหญ่ ๆ ในเมืองสอดคล้องกับผลของการวิจัย ในข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของครอบครัว คือ พ่อเสียชีวิต แม่เสียชีวิต หย่าร้าง รวมถึงภูมิลำเนาของพ่อแม่อยู่ไกลเดินทางไม่สะดวก จึงทำให้พระนิสิตแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยตนเองเป็นสำคัญ

๓. การแนะนำและสนับสนุนเกี่ยวกับสถานที่พำนัก พบว่า พระนิสิตได้รับการแนะนำเกี่ยวกับสถานที่พำนักมากถึงร้อยละ ๖๐.๓ จากพระสังฆาธิการนอกจากนั้นได้รับคำแนะนำจากเพื่อน

และปู่ ย่า ตา ยาย ส่วนที่เหลือจะเป็นครู อาจารย์และผู้นำชุมชน เป็นเพราะบริบทแวดล้อมของการดำรงสถานะความเป็นบรรพชิต สอดคล้องกับสถานที่พำนักหลักก็คือ วัด ซึ่งมีผู้ปกครองเป็นเจ้าของคณะพระสังฆาธิการ ที่เป็นผู้ดูแลอบรมสั่งสอนรองจากพ่อแม่ที่อยู่ไกลและสถานะทางครอบครัวไม่เอื้ออำนวยในการเดินทางให้พบและสนทนาได้บ่อย ๆ เจ้าคณะพระสังฆาธิการจึงเป็นที่พึ่งและเป็นที่พักพิงหลักให้กับพระนิสิตเกี่ยวกับสถานที่พำนักที่เหมาะสม

๔. การสนับสนุนด้านการเงินของครอบครัว พบว่า พระนิสิตได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวต่อเดือน จำนวน ๑,๐๐๐-๑,๙๙๙ บาท สอดคล้องกับข้อมูลของภาควิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในหน้าที่ของครอบครัว ข้อที่ ๕ หน้าที่ทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัวที่มีหน้าที่เป็นหน่วยจัดหาของกินของใช้ การให้การสนับสนุนการศึกษา การกินอยู่แก่สมาชิกในครอบครัวให้มีความเจริญก้าวหน้าและปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามให้เกิดแก่สมาชิกในครอบครัว

๕. สมาชิกของครอบครัวที่ให้การสนับสนุนด้านการเงิน พบว่าพ่อโดยกำเนิดให้การสนับสนุนด้านการเงิน นอกจากนั้น จะเป็นแม่โดยกำเนิดและญาติตามลำดับ สอดคล้องกับลักษณะของพ่อที่ดี ข้อที่ ๓ พ่อต้องเป็นหัวหน้าที่ดีของครอบครัวโดยการเป็นผู้นำที่ดีมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว

๖. จากการสนับสนุนปัจจัยสี่ของครอบครัว พบว่า พระนิสิตได้รับถึงร้อยละ ๗๓.๔ จากครอบครัวเป็นผ้าห่ม นอกนั้นเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวันตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับหน้าที่ของบิดามารดาที่พึงมีต่อบุตร ข้อที่ ๒ คือ พึงเลี้ยงดูบุตรให้ได้รับความสุขด้วยปัจจัยสี่

๗. การสนับสนุนปัจจัยสี่ที่ใช้ในการเรียนการสอน พบว่าพระนิสิตได้รับหนังสือเรียนจากครอบครัวมากถึงร้อยละ ๓๕.๕ นอกนั้นเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนตามลำดับ สอดคล้องกับหน้าที่ของบิดามารดาพึงมีต่อบุตร ข้อที่ ๑ คือ อบรมสั่งสอนถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมสั่งคมตลอดจนสนับสนุนให้การศึกษาเล่าเรียนอันจะเป็นพื้นฐานประกอบสัมมาชีพเป็นปึกแผ่นของชีวิตต่อไปภายหน้า

๘. การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนของครอบครัว พบว่าพระนิสิตส่วนมากได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนจากครอบครัวเป็นคอมพิวเตอร์ ร้อยละ ๒๓.๔ นอกนั้นเป็นเครื่องคิดเลขเครื่องบันทึกเสียง สอดคล้องกับความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัว ข้อที่ ๒ การเลี้ยงดู นับตั้งแต่การให้อาหารและจัดอาหารหลักโภชนาการ และดูแลสุขภาพอนามัย

ที่อยู่อาศัยสะอาด จัดบรรยากาศบ้านให้อบอุ่น เอาใจใส่แก่ลูกและสมาชิกในครอบครัวไม่ให้อึดใจว่าถูกทอดทิ้ง พ่อแม่ต้องเข้าใจในพัฒนาการและความต้องการของเด็ก เพื่อช่วยไม่ให้เกิดความคับข้องใจดูแลให้มีเครื่องใช้ที่จำเป็นครบถ้วนและค่าใช้จ่ายเหมาะสมกับฐานะ

๙. การให้คำแนะนำการให้คำแนะนำการศึกษาของครอบครัว พบว่า พระนิสิตส่วนมากได้รับคำแนะนำจากครอบครัว ร้อยละ ๘๕.๒ สอดคล้องกับความรับผิดชอบของครอบครัว ข้อที่ ๑ การศึกษา บิดามารดามีหน้าที่ที่จะต้องให้การศึกษาแก่บุตร เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพในอนาคต และบุตรที่ดีพึงมีหน้าที่ที่จะต้องเรียนด้วยความเอาใจใส่และพากเพียรให้สำเร็จ สมดังที่บิดามารดาส่งเสียให้เรียน

๑๐. ครอบครัวให้การแนะนำ พบว่า ครอบครัวให้การแนะนำเรื่องการรักษาสุขภาพ ร้อยละ ๘๓.๔ สุขภาพทางกายเป็นเรื่องที่สำคัญถ้าหากร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บก็จะทำให้สุขภาพจิตดีสามารถที่จะเรียนรู้การอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยจากอันตรายรอบด้านได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ความรับผิดชอบของครอบครัว ข้อที่ ๓ คือ การให้คำแนะนำการป้องกันอันตรายที่พึงเกิดขึ้นได้ และรู้จักแหล่งที่จะขอความช่วยเหลือ ทั้งนี้ เพื่อให้สมาชิกปลอดภัยจากอุบัติเหตุทั้งปวงนอกจากนั้นเป็นการแนะนำจากครอบครัวในเรื่องของการเรียนและการใช้จ่ายและการคบเพื่อนตามลำดับ

๑๑. การติดตามผลการเรียนและการเยี่ยมเยียนของครอบครัว พบว่า พระนิสิตส่วนมากได้รับการติดตามผลการเรียนและการเยี่ยมเยียนจากครอบครัวอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของพ่อแม่และครอบครัวที่พึงกระทำต่อบุตรที่มีความผูกพันกันทางสายโลหิต ในหน้าที่ของพ่อแม่ที่มีต่อบุตรของตนเอง คือ ให้ความรักความอบอุ่นและกำลังใจแก่บุตรพร้อมทั้งรับฟังปัญหาและช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างทันท่วงที

สำหรับทัศนคติที่มีต่อครอบครัว พบว่า ด้านการเงิน พระนิสิตมีความเห็นที่ครอบครัวมีความอบอุ่นเข้าใจซึ่งกันและกันซึ่งส่งผลให้เข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยการใช้จ่ายของพระนิสิตและครอบครัวพร้อมที่จะให้การสนับสนุนทุก ๆ ด้านในการศึกษา จากการวิจัยของจันทร์เพ็ญ เสียงดี (๒๕๔๕) เรื่อง ทัศนคติของวัยรุ่นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนลำปางพณิชยการและเทคโนโลยีที่มีต่อสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา พบว่า นักศึกษามีทัศนคติในระดับที่ดีต่อบิดามารดาและต่อครอบครัว ส่วนด้านสิ่งของ พบว่า พระนิสิตได้รับการสนับสนุนสิ่งของและปัจจัยในการศึกษาตามความเหมาะสมและสิ่งของที่ได้รับนั้นตรงตามความต้องการและตรงตามวัตถุประสงค์

ประสงค์ของการเรียนตามลำดับจากครอบครัว สอดคล้องกับหน้าที่ของบิดามารดาพึงมีต่อบุตร ข้อที่ ๑ คือ การอบรมสั่งสอนถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมสั่งคมตลอดจนสนับสนุนให้การศึกษาเล่าเรียนอันจะเป็นพื้นฐานประกอบสัมมาชีพเป็นบิกแผ่นของชีวิตต่อไปภายหน้า และในด้านการให้คำแนะนำ พบว่า ทัศนคติของพระนิสิตเห็นด้วยที่ครอบครัวให้การแนะนำที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการศึกษาและการติดตามผลการเรียนเพราะเป็นหน้าที่ของพ่อแม่และครอบครัวที่ทำหน้าที่ ผลิตสมาชิกใหม่ หมายถึง การมีบุตร - ธิดา เพื่อให้สังคมดำรงอยู่ต่อไปได้ และให้การอบรมสั่งสอน หรือการกล่อมเกลாதาสังคม (Socialization) เพื่อให้สมาชิกใหม่ได้รู้จักกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานของสังคม เพื่อให้ความคิดและพฤติกรรมในทิศทางที่สังคมต้องการ ส่วนในด้านบทบาททางสังคม พบว่า พระนิสิตเห็นด้วยที่ครอบครัว เป็นรู้จักและยอมรับในสังคมสามารถแนะนำผู้ที่พึ่งพาอาศัยได้รวมทั้งสามารถให้ความคุ้มครองได้ตลอดเวลา ซึ่งเป็นผลมาจากพ่อแม่ได้ทำหน้าที่ในครอบครัวครบทุกขั้นตอนในบทบาทได้อย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นพ่อที่ดีและหน้าที่ของบิดามารดาที่พึงกระทำต่อบุตรและครอบครัว มีความรับผิดชอบต่อบุตรรวมทั้งครอบครัว เป็นที่ยอมรับของสังคม ย่อมส่งผลถึงบุตรหลานเกิดเป็นความภาคภูมิใจในครอบครัวในพ่อแม่ มีความรู้สึกที่ดีและมีความอบอุ่น จึงทำให้เกิดความเชื่อมั่นที่จะดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีเกียรติมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ตามสถานะ

๘. ข้อเสนอแนะ

เป็นข้อมูลที่ดีมากที่ได้จากผลของการวิจัยทำให้ทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ของพระนิสิตได้ในระดับหนึ่ง สถาบันครอบครัวยังคงเป็นสถาบันหลักและมีความสำคัญมากที่จะให้การสนับสนุนช่วยเหลือแก่พระนิสิตในการศึกษาทุกด้าน โดยเฉพาะครอบครัวที่มี พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งเป็นครอบครัวขยายสามารถที่จะให้การช่วยเหลือกันภายในครอบครัวได้เป็นอย่างดี และให้คำแนะนำได้ดีกว่าพระนิสิตที่มีองค์ประกอบของครอบครัวไม่สมบูรณ์ คือ กรณีที่พ่อแม่หย่าร้างกัน, พ่อหรือแม่เสียชีวิต, พ่อแม่เสียชีวิต นอกจากนั้นจะเป็นผู้ปกครองที่เป็น ปู่, ย่า, ตา, ยาย, พี่, น้อง, พระสงฆ์ภิกษุ จะได้รับการสนับสนุนดูแลเอาใจใส่ การติดตามจากครอบครัวใน ๔ ด้านอยู่ในระดับที่มาก ถึงแม้ว่าพระนิสิตจะจากบ้านที่อบอุ่นมาอยู่วัดในเพศบรรพชิตแล้วก็ตาม ความต้องการที่จะได้รับปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ รวมถึงความรักความอบอุ่น การติดตามดูแลเอาใจใส่จากครอบครัวก็ยังคงมีอยู่เป็นปกติ

จึงเสนอแนะว่า ครอบครัว คือ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ น้อง ลุง ป้า พระสังฆาธิการ ที่เป็นผู้ปกครองควรที่จะติดตามดูแลเอาใจใส่สภาพความเป็นอยู่อย่างใกล้ชิดและใช้เวลาในการอบรมการติดตามข่าวสาร รวมถึงผลการเรียนและการเยี่ยมเยือน การให้กำลังใจ การสนับสนุนทุกด้านแก่พระนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ บ้าน วัด และชุมชนจะต้องเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีและสำคัญควบคู่กันไป จากสภาพการณ์รอบ ๆ ด้าน พ่อแม่ผู้ปกครองมักจะคิดว่าลูกอยู่วัดดีแล้วปลอดภัยแล้วปกครองตัวเองได้และได้เรียนหนังสือ จริง ๆ แล้วไม่ควรทอดธุระให้เฉพาะเจ้าคณะพระสังฆาธิการท่านดูแลเอาใจใส่แต่เพียงลำพังเท่านั้น โดยความเป็นจริงจะต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกันเสมือนอยู่ในครอบครัวปกติทุกเรื่องทุกด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความอบอุ่นใจความเชื่อมั่นในตนเองและทำให้เกิดความมั่นคงทางสังคม ซึ่งมีคำกล่าวที่ว่า “เมื่อท้องอัมกายอุ่น” สภาพ “จิตกับกาย” ก็จะดีตามและส่งผลต่อการเรียนให้ดียิ่งขึ้นและเป็นการสร้างบุคลากรทางศาสนาที่มีคุณค่ามีคุณภาพในฐานะที่จะเป็นศาสนทายาททางพระพุทธศาสนาและมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่และวิทยาเขตอื่น ๆ ได้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานของพระนิสิตในการที่จะให้ความช่วยเหลืออุปถัมภ์ค้ำจุนทางการศึกษาได้ตรงกับความต้องการและสภาพปัญหาของพระนิสิตแต่ละรูปต่อไป

๙. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่สนับสนุนงบประมาณในการวิจัย

๑๐. บรรณานุกรม

๑. หนังสือทั่วไป

จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ ผศ., และคณะ. รายงานการทบทวนองค์ความรู้เรื่องเด็กและครอบครัวในประเทศไทยและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการวิจัย. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, ๒๕๕๑.

ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม., ผศ. ดร. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

ปกรณ์ คุณารักษ์,รศ., เอกสารประกอบการสอนมนุษย์กับสังคม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, ๒๕๔๒.

ภาควิชาสังคมวิทยา. สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
๒๕๔๐.

พูนทรัพย์ เกตุวีระพงศ์. ผศ. เอกสารประกอบการสอนจิตวิทยาการเรียนการสอน.สาขาวิชาหลัก
สูตรและการสอนแพร่ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่.
๒๕๕๐.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่. แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ระยะที่ ๑๐, แพร่ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่, ๒๕๕๐.

สำนักปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. สรุปโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา : ทบวงมหาวิทยาลัย.
กรุงเทพฯ ฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

สมเพียร เกษมทรัพย์. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๑.

๒. วิทยานิพนธ์

จันทร์เพ็ญ เสียงดี. “ทัศนคติของวัยรุ่นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนลำปางพณิชยการ
และเทคโนโลยีที่มีต่อสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา”.วิทยานิพนธ์ศึกษ
ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๕.

ชุมพร ยงกิตติกุล.ดร.รศ.และคณะ. “บทบาทของครอบครัวต่อกระบวนการเรียนรู้ของเยาวชน
ไทย”. ศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์จิตวิทยาตะวันออก ตะวันตก คณะจิตวิทยา, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๔.

พัสดราภรณ์ มะโนแสน. “บทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียน
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๒๕๔๖.

สุมพร สมิตินันท์. “บทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองเชียงราย”.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖.

ว่าง